

СТАНОВИЩЕ

от Проф. д-р Стела Людмилова Георгиева, дм
Факултет „Обществено здраве“, Медицински университет - Плевен

за дисертационен труд на тема:

„НАДЗОР И КОНТРОЛ НА ИНФЕКЦИИ, СВЪРЗАНИ С МЕДИЦИНСКОТО ОБСЛУЖВАНЕ–СЪВРЕМЕННИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА“

за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“

област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт
професионално направление 7. 4. Обществено здраве
докторска програма „Управление на общественото здраве“

с кандидат: Деяна Иванова Илиева

Предвид протокол № 1/ 16.25 г. от заседание на Научно жури, определено със заповед № Р-109-503/ 10.12.2025 г. на Ректора на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна, Проф. д-р Димитър Райков, д.м.н., на основание чл. 258-269 от ЗЗД съм определена за представяне на становище по процедура за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“, на ас. Деяна Иванова Илиева, редовен докторант към Медицински университет – Варна, Факултет „Обществено здравеопазване“, Катедра „Социална медицина и организация на здравеопазването“, с научни ръководители проф. д-р Десислава Иванова Ванкова, дмн и проф. д-р Цонко Паунов Паунов, дм.

Кариерно развитие на докторанта

Докторантката Деяна Иванова Илиева се дипломира през 2002 г. в МУ - Варна с ОКС „Специалист“, специалност „Санитарен инспектор“. В периода 2004-2009 година придобива последователно бакалавърска и магистърска степен по специалност „Стопанско управление“ със специализации по Здравен мениджмънт и Маркетинг и мениджмънт в Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“. Продължава образованието си с магистратура по Опазване и контрол на общественото здраве в МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна, а от 2020 г. е зачислена в редовна докторантура към катедра „Социална медицина и организация на здравеопазването“ при същото учебно заведение. Професионалният си опит придобива като Санитарен инспектор към РЗИ – Варна (2006-2007 г.), Инспектор по обществено здраве към УМБАЛ „Света Марина“ ЕАД (2007 до момента) и Ръководител дейности по дезинфекция, дезинсекция и дератизация към Булгарко ООД (2022 до момента). От 2023 г. заема и длъжност „Асистент“ към Медицински колеж – Варна. Проявява интерес към научно-изследователска работа като участва в научни разработки и

публикации. Това намира израз и в зачисляването и за разработване на дисертационен труд по тематика, релевантна на нейната образователна и професионална сфера.

Оценка на дисертационния труд

Обща характеристика

Дисертационният труд е представен на 175 стандартни машинописни страници и онагледен с 15 таблици, 48 фигури и едно приложение.

Библиографската справка включва 300 литературни източника, от които 14 на кирилица и 286 на латиница.

Авторефератът е представен на 92 страници и отразява добре съдържанието на дисертационния труд.

Актуалност на темата

Актуалността на темата на дисертационния труд е неоспорима. Лекарствената резистентност и свързаното с нея възникване на вътреболнични, нозокомиални или използваният напоследък термин „инфекции, свързани с медицинското обслужване“ (ИСМО), са ранжирани от Световната здравна организация сред 10-те най-актуални проблема на общественото здраве през последното десетилетие. Те представляват сериозно предизвикателство за националните здравни системи и са свързани със:

- ✓ значителни и трудно измерими икономически щети, поради удължаване на болничния престой, необходимост от повече грижи и използване на скъпи антибиотици за тяхното овладяване;
- ✓ отражение върху общия здравен статус на засегнатите лица, тяхната работоспособност и качество на живот;
- ✓ намаляване доверието на хората у здравните специалисти, лечебните заведения и общественото здравеопазване като цяло.

Както е изтъкнато в разработката, ефективната превенция и контрол са от решаващо значение за предотвратяване възникването на ИСМО и са неразделна част от съвременното ефективно, качествено и безопасно предоставяне на здравни услуги. Това изисква прилагане на конкретни мерки за контрол и системен надзор от квалифициран в съответната област здравен персонал (болничен епидемиолог, специалист по здравни грижи и др.). В този смисъл, задълбочени научни проучвания в тази насока са ценен източник на информация за идентификация на епидемии и ендемични взривове, оценка ефективността на мерките за контрол, предотвратяване на грешни практики, внедряване на подходящи дейности, планиране на ресурси, изпълняване на препоръки и цялостно подобряване на здравните грижи.

Качествена оценка на дисертационния труд

Литературният обзор съставлява около 1/3 от цялостния обем на дисертационния труд. На базата на значителен брой литературни източници (300) на кирилица и латиница, в научен и в същото време лек за четене стил, е направен задълбочен анализ на проблемът „ИСМО“, както в исторически аспект, така и като предизвикателство на процесът на лечение и предоставяне на здравни грижи в съвременното здравеопазване. Интерес в теоретичен и практически аспект представлява представеното сравнение на

ИСМО в Европа и България с акцент върху честотата, етиологията, локализацията, източникът на инфекцията и механизмите на предаването и. От съществена полза е систематизирането на рисковите фактори и характеристиките на възприемчивите индивиди, което способства за предлагане на профилактични мерки, както и адекватни пакетни грижи в случай на възникнала инфекция. Освен, че е добре структуриран, литературният обзор завършва с кратко обобщение на основната информация, което улеснява нейното възприемане и осмисляне.

Целта на разработката е ясно формулирана. Тя е подкрепена с конкретни задачи, допринасящи за нейното постигане, а за изясняване на връзки и зависимости между разглежданите променливи са формулирани работни хипотези.

Методологията показва десет годишно проучване в ретроспективен план (2013-2022 г.), амбициозно като обхват, репрезентативност и многопластовост. При съблюдаване на етичните принципи на научно-изследователската работа, са използвани множество източници на информация, включително специализирана научна литература, национални нормативни документи, вътреболнични програми на техническата единица на наблюдение – УМБАЛ „Света Марина“ – Варна, медицинска документация на пациенти и редица други. Впечатление прави разнообразието и подробното описание на използваните методи.

Резултатите са представени в добра логическа последователност, компетентно дискутирани и богато онагледени. Фигурите и таблиците са информативни и ясно демонстрират очертаващите се тенденции. Установени са статистически значими връзки между някои променливи, което способства за потвърждаване на хипотези на проучването и може да служи за обосноваване на профилактични дейности и терапевтично поведение..

Бележки и препоръки

Дисертационния труд отговаря като обем и структура на изискванията и в него не се откриват съществени слабости.

Препоръчвам:

1. Резултатите от проучването да бъдат широко популяризирани чрез публикуване на монография и статии в периодични издания.
2. Формулираните препоръки да бъдат насочени към компетентните и отговорни структури, за да послужат за оптимизиране на тяхната работа.

Заклучение

Дисертационният труд на Деяна Иванова Илиева представлява задълбочено комплексно научно проучване на актуален проблем на общественото здраве в глобален мащаб. Приложени са новаторски подходи и методи в изследователската практика, резултатите са компетентно анализирани, а значителната като обем информация е синтезирана в десет стегнати и съществени изводи, отразяващи точно получените резултати. Направени са добре обосновани препоръки към заинтересованите и компетентни структури за намаляване на риска и ограничаване честотата на ИСМО.

Считам, че е реализирана разработка с приноси с теоретична, методологична и практически-приложна насоченост и обосновани научни доказателства за нуждите на

общественото здраве и здравната система у нас, която напълно покрива изискванията за присъждане на образователна и научна степен „доктор”.

Препоръчвам убедено на Научното жури да присъди образователната и научна степен „Доктор” на Деяна Иванова Илиева по докторска програма „Управление на общественото здраве“ в професионално направление 7.4. Обществено здраве, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт.

27.02.2026 г.

Член на Научно жури:.....
/Проф. д-р С. Георгиева, дм/

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679